नारायण काफ्ले/नयाँ पत्रिका

काठमाडौं, १७ पुस

तीनपटकसम्म नर्णिय सुनाउने मतिसारी□ का र हेर्दाहेर्दै अवस्थामा रहेका मुद्दाको सर्वोच्च अदालतले पुन□ सुरुबाटै सुनुवाइ गर्ने भ□को छ □ अवकाश पा□का अस्थायी न्यायाधीश सम्मलिति इजलासमा नर्णिय सुनाउने मतिितोकी□ का र हेर्दाहेर्दै अवस्थाका झन्डै □कदर्जन मुद्दाको पुन□ सुनुवाइ हुने भ□को हो □

सर्वोच्च प्रशासनले प्रावधिकिकारण देखाउँदै नर्णिय सुनाउने मतिसारी□ का मुद्दाको पुन□ सुनुवाइको पेसी तोकेको छ □ □कपटकसुनुवाइ भई नर्णिय सुनाउने चरणमा पुगेका मुद्दा पुन□ सुनुवाइमा जाँदा मुद्दाको टुंगो लाग्न अहलिकै अवस्थामा कम्तीमा □कवर्ष लाग्छ □

पुन□ सुनुवाइ हुन लागेकामध्ये वर्तमान सरकारले भारतसँग गरेको लगानी प्रवर्द्धन तथा सुरक्षण सम्झौता बर्पिासम्बन्धी वविादको मुद्दा, सूर्तजिन्य पदार्थको नयिन्त्रण र नयिमन गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन कार्यान्वयन वविादको मुद्दालगायतका छन् □ बर्पिा वविादको मुद्दाको नर्णिय सुनाउने मतिितीनपटकसारी□ को थयिो □ त्यस्तै, सूर्तजिन्य पदार्थको नयिन्त्रण ऐन कार्यान्वयन वविादको मुद्दाको नर्णिय सुनाउने मतिि दुईपटक सारी□ को थयिो □ यी दुवै मुद्दा □कवर्षभन्दा पुराना हुन् □

'नयिमअनुसार नर्णिय सुनाउने मतिितोकी□ का र हेर्दाहेर्दै रहेका त्यस्ता मुद्दाको पुन□ पेसी तोकिई सुनुवाइ हुन्छ,' सर्वोच्च अदालतका प्रवक्ता श्रीकान्त पौडेलले नयाँ पत्रिकसँग भने, 'नर्णिय सुनाउन तोकी□ का र हेर्दाहेर्दै अवस्थामा रहेका बढीमा १० वटासम्म मुद्दा होलान् □' सर्वोच्चकै पेसी व्यवस्थापन शाखाका अधकिारीहरू भने □कदर्जनभन्दा बढी मुद्दा पुन□ सुनुवाइमा जान सक्ने बताउँछन् □ कुन-कुन मुद्दा पुन□ सुनुवाइमा जाँदै छन् भन्ने गृहकार्य गरी लस्टि नबनाइ□को उनीहरूको भनाइ छ □

पेसी व्यवस्थापन शाखा प्रमुख सुरेशराज खनालका अनुसार ५ पुसमा नर्णिय सुनाउने मतिसारी□ को सूर्तजिन्य पदार्थको नयिन्त्रण र नयिमन गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन-०६८ को कार्यान्वयन वविादसम्बन्धी मुद्दाको पुन□ सुनुवाइको पेसी तोकी□ को बता□ □ खनालका अनुसार २५ माघमा सो मुद्दाको पुन□ सुनुवाइ सुरु हुनेछ □

सर्वोच्चका पाँच अस्थायी न्यायाधीश पदमुक्त भ□का थी□ भने □कन्यायाधीशले राजीनामा दि□का थी□ □ २० मंसरिमा न्यायाधीशहरू वैद्यनाथ उपाध्याय, तर्कराज भट्ट, ज्ञानेन्द्रबहादुर कार्की, प्रा.डा. भरतबहादुर कार्की र कलमनारायण दास पदमुक्त भ□का थी□ □ त्यस्तै ९ माघमा कार्यकाल सकिन लागेका अर्का अस्थायी न्यायाधीश भरतराज उप्रतीले १७ मंसरिबाट लागू हुनेगरी राजीनामा दि□का थी□ □

बर्पिा सम्झौता वविादसम्बन्धी मुद्दाको इजलासमा हालका वरष्ठि न्यायाधीश दामोदरप्रसाद शर्मासहति तत्कालीन न्यायाधीश ज्ञानेन्द्रबहादुर कार्की र डा. भरतबहादुर कार्की संलग्न थी□ □ बर्पिा वविादसम्बन्धी मुद्दाको नर्णिय सुनाउने मतिितीनपटकसारी□ को थयिो □ त्यस्तै सूर्तजिन्य पदार्थको नयिन्त्रण र नयिमनसम्बन्धी ऐन कार्यान्वयन वविादको मुद्दामा तत्कालीन अस्थायी न्यायाधीश ज्ञानेन्द्रबहादुर कार्की संलग्न थी□ □ सो मुद्दाको पनि २५ माघका लागि पेसी तोकी□ को छ □

पुन□ सुनुवाइ गर्नुपर्ने अवस्थाले छटिोछरतिो न्याय पाउने जनताको आशामा तुषारापात भ□को कनुन व्यवसायीहरू बताउँछन् □ 'अपवादका रूपमा यस्ता घटना हुन्छन्, यसअघि पनि भ□का छन्,' नेपाल बार □सोसी□सनका महासचविसमेत रहेका अधविक्ता वजिय मशिर्ले नयाँ पत्रिकसँग भने, 'तर, यो प्रिय अवस्था होइन □' मशिर्ले न्यायाधीश नयिुक्तकि प्रक्रयिा अवरुद्ध हुँदा सर्जिना भ□को समस्याले पुन□ सुनुवाइको अवस्था आ□को बता□ □ यसअघि पनि अस्थायी न्यायाधीशलाई स्थायी गर्दा उनीहरूले हेरेका मुद्दा पुन□ सुनुवाइ भ□का थी□ □

बर्पिा सम्झौतासम्बन्धी वविादको रटिमा सुरुमा सर्वोच्च अदालतले अन्तरमि आदेशबाट कार्यान्वयनमा रोक लगा□को थयिो □ सर्वोच्चले संसद्बाट अनुमोदन गरा□र मात्र बर्पिा कार्यान्वयनमा ल्याउन वपिक्षी सरकारका नाममा अन्तरमि आदेश जारी गरेको थयिो □

अन्तरमि आदेशपछि पूरण सुनुवाइका लागि पेस भ□को सो मुद्दाको फैसला १६ साउनका लागि सर्वोच्चले तोकेको थयिो □ तर, अध्ययनका लागि समय अभाव भ□को भन्दै वरष्ठि न्यायाधीश शर्मासहतिको इजलासमा रहेको सो मुद्दाको नर्णिय सुनाउने मतिि २३ कात्तकिका लागि सारी□को थयिो □ २३ कात्तकिपछि फागुनका तोकी□ पनि फैसलामा संलग्न अस्थायी न्यायाधीश ज्ञानेन्द्रबहादुर कार्की र भरतबहादुर कार्कीले अवकाश पा□पछि मुद्दा पुन□ सुनुवाइका लागि पेसी तोकी□को हो □

सरकारले १६ कात्तकि ०६८ मा सूर्तजिन्य पर्दाथको नयिन्त्रण गर्नका लागि सूर्तजिन्य पदार्थको नयिन्त्रण र नयिमन गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन २०६८ जारी गरेको थयिो □ ऐनको प्रावधानअनुसार सूर्तजिन्य पदार्थको प्याकेटको ७५ प्रतशित भागमा सरकारले तयार गरेको डजिाइनमा 'सूर्तजिन्य पदार्थको सेवन स्वास्थ्यका लागि हानकिरक छ' भन्ने नेपाली शब्दमा र सूर्तजिन्य पदार्थको सेवनले गरेका स्वास्थ्यमा पारेको असरका डरलाग्दा रंगीन चत्रि प्याकेटको बाहरि आकर्षक ढंगले राख्नुपर्ने व्यवस्था गरेको थयिो □ सो व्यवस्था कार्यान्वयन हुनुपर्ने र नपर्ने पक्ष-वपिक्ष गरी १३ रटि परेका थी□ □

मुद्दाको सुनुवाइ अन्तमि चरणमा पुग्दासमेत रटि पर्ने क्रम जारी रहेपछि सर्वोच्च प्रशासनले रटि लनिै क्रम रोकेको थयिो □ 'यतसिम्म कि घरेलु बाँडी फ्याक्ट्रीलाई समेत व्यवसायीले लबडि गरेर मुद्दा फैसलामा ढलिाइ गर्न रटि बोकेर पठा□ □ व्यवसायीले अतरिञ्तति तवरबाट फैसलामा ढलिाइ गर्ने नयितले धमाधम रटि ल्या□र पनि मुद्दा ढलि भ□को हो,' सर्वोच्चको रटि शाखाका □कअधकिारीले भने, '□उटै वषियलाई लम्ब्याउन धेरै रटि ल्या□र अतिगरेपछि हामीले धेरैको त रटि नै दर्ता गरेनौं □' सरकारले तोकेको मापदण्डअनुसारको नयिम पालना गर्दा आफूहरूलाई नोक्सानी हुने भ□पछि व्यवसायीले

फैसलामा ढलिाइ गर्न रटिमाथि रटि थुपारेर सुनुवाइ प्रक्रयिालाई लम्ब्या□ क थि□ □